

חברת

לזמרי שי"ם

לחיזוק לימוד
הדף היומי

בס"ד

טעימה שבועית בלימוד הדף היומי

חושך גאורדי, מהנאמך כשקוץ על פסח

קמחא דפסחא מכספי מעשר

מתני'. מה פסח דבר שבחובה ואין בא אלא מן החולין אף כל דבר שבחובה אין בא אלא מן החולין
מנחות פכ.

מובא ברמ"א (ריש סי' תכט) נהגו ליתן לעניים מעות קמחא דפסחא, והנה לא נתבאר מהו שיעורו, ובמשנה ברורה כתב (שם ס"ק ו) ששיעור הנתינה צריך להעריך על כל אחד לפי ממונו, ע"ש. וכ"כ בכף החיים (שם ס"ק טז) בשם האחרונים.

ולענין האם מותר ליתן קמחא דפסחא ממעשר כספים, הנה אם זה חיוב גמור אי אפשר ליתן קמחא דפסחא ממעשר כספים שהרי כל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין (פסחים עא). אלא אם כן מוסיף יותר מחיובו שיכול ליתן ההוספה ממעשר כספים (ראה מעין זה במ"ב סי' תרצד ס"ק ג).

ובספר שער ימי הפסח (טשזנר, עמ' יא) הסתפק בזה דשמא היום שאין מחייבים בזה שפיר דמי ליתן ממעשר כספים, או נאמר מכיוון שהוא מנהג ישראל אין ליתן ממעשר כספים, וסוף דבר כתב שיתן סכום קטן שאינו מכספי מעשר, כפי ברכתו אשר ברכו ה', והשאר יכול להוסיף מהמעשר, ע"ש. גם בשו"ת שבט הקהתי (ח"א סי' קלז) הסתפק בזה וע"ש מה שכתב בזה.

והגרש"ז אויערבך בספר הליכות שלמה (פסח פ"ב דבר הלכה אות ג) כתב שהואיל ובזמנינו אין סדר גביה קבוע לקמחא דפסחא וגם אין סכום קבוע אותו מחוייבים לתת, אפשר ליתנו מ'מעשר כספים ואינו נחשב כפורע חובו בכספי מעשר, ע"ש. וכ"פ גם הגר"נ קרליץ בספרו חוט השני (פסח פ"א ס"ק ב), הלכך למעשה טוב שיתן מעות לקמחא דפסחא סכום קטן שאינו מכספי מעשר כפי אשר חננו ה', שאין שיעור לקמחא דפסחא אלא הכל לפי ממונו, ואם רוצה להוסיף, יוסיף

מכספי מעשר ותבוא עליו ברכת טוב.